

**UCHWAŁA NR 481/XXVII/2025
RADY MIEJSKIEJ W PIASECZNI**

z dnia 19 listopada 2025 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Piaseczno na lata 2026-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 4¹ Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.)

§ 1.

1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Piaseczno na lata 2026-2028, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Program obowiązuje od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2028 r.

§ 2.

Program, o którym mowa w § 1 będzie finansowany ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wysokość środków określa uchwała budżetowa.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta I Gminy Piaseczno.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Piasecznie

mgr Katarzyna Wypych

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Piasecznie
z dnia

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE PIASECZNO NA LATA 2026 - 2028

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2028 jest kontynuacją działań związanych z kształtowaniem przez samorząd polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz związanej z tym przemocy w rodzinie. Systematyczne i konsekwentne działania profilaktyczne dotyczące szkód wywołanych nadużywaniem używek tj. alkoholu, narkotyków, dopalaczy, wyrobów tytoniowych i innych substancji psychoaktywnych wśród nieletnich zmniejszają i zapobiegają wywołanym następstwom np. chorobie alkoholowej, narkomanii czy przemocy w rodzinie.

Zadania w obszarze uzależnień oraz integracji społecznej osób uzależnionych uwzględniają cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gmina inicjuje i wdraża efektywne programy profilaktyczne uwzględniające obowiązujące przepisy ustawowe oraz rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Gminny Program został skonsultowany z członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piasecznie a poprzednio obowiązujący sprawozdany - w terminach określonych przepisami.

W Gminnym Programie Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026- 2028 zadania wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, tworzenie odpowiednich warunków motywujących powstrzymanie się od spożywania napojów alkoholowych, działalność wychowawczą i informacyjną, leczenie i rehabilitację, zapobieganie i usuwanie następstw z powodu nadużywania alkoholu, narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu pochodzą z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i są ujęte w budżecie Gminy Piaseczno w Dziale 851 - ochrona zdrowia rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi i 85153 - przeciwdziałanie narkomanii.

Środki te zgodnie z zapisem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i alkoholizmowi nie mogą być przeznaczone na inne cele.

1. UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU I NARKOTYKÓW, UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE ORAZ PRZEMOC W RODZINIE.

1.1 Rynek napojów alkoholowych.

Diagnoza problemów uzależnień i przemocy w rodzinie przeprowadzona w roku 2025 wskazała, że w roku 2024 na terenie Gminy Piaseczno znajdowały się łącznie 242 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 164 przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 78 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne). W porównaniu z rokiem 2023 odnotowano nieznaczny wzrost liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu, co wpisuje się w obserwowaną w ostatnich latach tendencję. Dane dotyczące liczby takich miejsc stanowią istotny element monitorowania zjawiska i są wykorzystywane przy planowaniu oraz realizacji działań profilaktycznych na terenie Gminy.

W 2024 roku łączna wartość sprzedaży alkoholu na terenie Gminy wyniosła 157 974 487,77 zł, w tym:

- 50 970 975,64 zł stanowił alkohol o zawartości do 4,5% (w tym piwo),
- 37 412 652,21 zł stanowił alkohol o zawartości od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa),
- 69 590 859,92 zł stanowił alkohol o zawartości powyżej 18%.

Powyższe dane pochodzą z corocznego sprawozdania Gminy dotyczącego profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, składanym w formularzu KCPU-G1.

1.2 Wnioski z badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców Gminy Piaseczno, szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz grona pedagogicznego.

Dorośli mieszkańcy

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie Gminy Piaseczno wzięło udział 2 000 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć:

- kobiety (51,0%)
- mężczyźni (49,0%)

Analiza struktury badanej grupy pod względem wieku:

- 18-25 lat (9,2%)
- 26-35 lat (58,9%)

- 36-45 lat(14,0%)
- 46-55 lat (6,5%)
- 56-65 lat (4,6%).
- powyżej 65 lat (7,0%)

Analiza miejsca zamieszkania respondentów:

- mieszkańcy miasta (66,4%)
- mieszkańcy wsi (34,6%)

Poniżej podano analizę badanej grupy pod względem wykształcenia respondentów:

- wykształcenie średnie lub pomaturalne (46,3%)
- wykształcenie wyższe (36,1%)
- wykształcenie zawodowe (12,7%)
- wykształcenie podstawowe (3,8%)
- wykształcenie gimnazjalne (1,3%)

Analizie poddano również sytuację materialną badanej grupy, którą określono:

- pozytywnie (23,4% - dobrze, 4,1% - bardzo dobrze)
- ani dobrą ani złą (66,4%)
- negatywnie (5,5% - źle, 0,7% - bardzo źle).

Kolejną analizowaną daną był stan cywilny osób biorących udział w badaniu, która przedstawia się następująco:

- osoby zamężne/żonate (59,2%)
- stan wolny (30,2%)
- osoby rozwiedzione (6,3%)
- wdowy i wdowcy(4,5%)

Ostatnią daną, którą przeanalizowaną było posiadanie dzieci przez respondentów:

- 0-3 lata (5,3%)
- 4-11 lat (30,3%)
- 12-17 lat (5,3%)
- 18 lat i więcej (13,4%)
- nie posiada dzieci (45,8%)

- Problem alkoholowy

- 61,2 % odsetek dorosłych mieszkańców spożywających alkohol (co odpowiada 1224 osobom)
- 7,2 % odsetek dorosłych mieszkańców spożywających alkohol z dużą częstotliwością (codziennie lub kilka razy w tygodniu) -co odpowiada 144 osobom.
- 19,3 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy wykonywali obowiązki służbowe pod wpływem alkoholu (co odpowiada 235 osobom)
- 9,8 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy prowadzili pojazd pod wpływem alkoholu (co odpowiada 118 osobom)

- 24,1 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy byli świadkami sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu (co odpowiada 445 osobom)
- 24,6 % odsetek dorosłych mieszkańców, którym zdarzyło się stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (co odpowiada 295 osobom)
- 8,4 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy znają w swoim otoczeniu kobiety w ciąży spożywające alkohol (co odpowiada 168 osobom)

- Problem narkotykowy

- 9,6 % odsetek dorosłych mieszkańców, deklarujących sięgnięcie kiedykolwiek po substancje psychoaktywne (co odpowiada 192 osobom)
- 78,8 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy zażywali marihuanę (co odpowiada 149 osobom)
- 29,5 % odsetek mieszkańców, którzy prowadzili pojazd pod wpływem środków psychoaktywnych (co odpowiada 55 osobom)
- 14,4 % dorosłych mieszkańców, którzy znają miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze (co odpowiada 118 osobom)

- Problem przemocy

- 6,8 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy doświadczyli przemocy w okresie 12 miesięcy (co odpowiada 136 osobom)
- 6,1 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy stosowali przemoc w okresie 12 miesięcy (co odpowiada 122 osobom)
- 13,6 % odsetek respondentów, którzy znają kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy w swoim domu (co odpowiada 272 osobom)
- 14,4 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy w ostatnich 12 miesiącach byli świadkami przemocy (co odpowiada 288 osobom)
- 46,1 % odsetek dorosłych mieszkańców wskazujących stosowanie kar fizycznych wobec dzieci jako metodę wychowawczą (co odpowiada 922 osobom)
- 18,2 % odsetek ankietowanych, którzy doznali cyberprzemocy (co odpowiada 364 osobom)
- 15,9 % odsetek respondentów, którzy stosowali cyberprzemoc (co odpowiada 318 osobom)

- Działania profilaktyczne

- 51,2 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy nie wiedzą gdzie szukać pomocy w przypadku przemocy domowej (co odpowiada 1024 osobom)
- 49,7 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy nie wiedzą gdzie szukać pomocy w przypadku uzależnienia (co odpowiada 994 osobom)
- 70,7 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy słyszeli o funkcjonowaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (co odpowiada 1414 osobom)
- 26,5 % odsetek badanych mieszkańców, którzy nie słyszeli o żadnych instytucjach/podmiotach pomocowych na terenie Gminy (co odpowiada 530 osobom)

-Uzależnienia behawioralne

- 97 % odsetek dorosłych mieszkańców korzystających z urządzeń elektronicznych codziennie (co odpowiada 1940 osobom)
- 5,2 % odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących korzystanie z urządzeń elektronicznych powyżej 5 godzin w ciągu dnia (co odpowiada 104 osobom)
- 25,8 % odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących granie lub obstawianie gier na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy (co odpowiada 516 osobom)
- 37% odsetek badanych mieszkańców, którym zdarza się kiedykolwiek przeznaczyć na gry na pieniądze większą kwotę pieniężną, niż wstępnie zakładali (co odpowiada 187 osobom)

-Zdrowie psychiczne

- 0,6 % odsetek dorosłych mieszkańców oceniających stan swojego zdrowia psychicznego jako zły (co odpowiada 80 osobom)
- 26,2 % odsetek dorosłych mieszkańców oceniający stan swojego zdrowia psychicznego jako dobry albo bardzo dobry (co odpowiada 524 osobom)
- 18,6 % odsetek dorosłych mieszkańców, u których w okresie 2 tygodni utrzymywało się obniżenie nastroju (co odpowiada 372 osobom)
- 11,9 % odsetek dorosłych mieszkańców, u których w okresie 2 tygodni utrzymywała się niska samoocena i wiara w siebie (co odpowiada 238 osobom)
- 7,5 % odsetek dorosłych mieszkańców, którzy mieli myśli lub czyny samobójcze (co odpowiada 150 osobom)

Uczniowie szkół podstawowych

W badaniu diagnozującym wzięło udział 2042 uczniów szkół podstawowych. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć:

- dziewczynki (50,4 %)
- chłopcy (49,6 %)

Analiza struktury badanej grupy pod względem wieku:

- 10-11 lat (5,5 %)
- 12-13 lat (50,5 %)
- 14-15 lat (44,0 %)

Analiza osiąganych wyników w nauce respondentów:

- bardzo dobrze (21,7 %)
- dobrze (41,3 %)
- ani dobrze ani źle (31,0 %)
- źle (4,3 %)
- bardzo źle (1,7 %)

Poniżej podano analizę badanej grupy pod względem klas szkoły podstawowej:

- kl. V (12,1 %)
- kl. VI (24,8 %)
- kl. VII (32,5 %)
- kl. VIII (30,5 %)

Analizie poddano również sytuację materialną badanej grupy, którą określono:

- pozytywnie (43,8 % - dobrze, 41,2 % - bardzo dobrze)
- ani dobrą ani złą (12,9 %)
- negatywnie (1,4 % - źle, 0,7 % - bardzo źle).

Kolejną analizowaną daną była aktualna sytuacja rodzinna biorących udział w badaniu, która przedstawia się następująco:

- rodzina pełna (77,9 %)
- rodzice rozwiedli się lub są w separacji (14,1 %)
- jeden z rodziców przebywa aktualnie za granicą (2,6 %)
- jeden z rodziców nie żyje (2,3 %)
- inna (3,2%)

- Problem alkoholowy

- 32,2 % uczestników badania jest po inicjacji alkoholowej (co odpowiada 657 osobom)
- 25,5 % uczniów piło alkohol więcej niż jednokrotnie (co odpowiada 520 osobom)
- 1,3 % uczniów pije alkohol regularnie -przynajmniej raz w tygodniu (co odpowiada 26 osobom)
- 53,2 % badanych spożywało alkohol po raz pierwszy mając wówczas mniej niż 10 lat (co odpowiada 346 osobom)

- 4 % odsetek uczniów pili alkohol więcej niż 4 razy w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie (5-7 razy-0,9 %; więcej niż 7 razy 3,1 %)- (co odpowiada 26 osobom)
- 13,4 % odsetek uczniów, którzy bardzo często lub często byli świadkami, jak ich rówieśnicy piją alkohol (co odpowiada 274 osobom)
- 3,4 % odsetek uczniów, którzy bardzo często lub często byli świadkami, jak ich rówieśnicy się upijają (co odpowiada 69 osobom)
- 13,4 % odsetek uczniów będących świadkiem bardzo często lub często, jak ktoś z ich rodziny pił alkohol (co odpowiada 274 osobom)
- 3,4 % odsetek uczniów będących świadkiem bardzo często lub często, jak ktoś z ich rodziny był pijany (co odpowiada 69 osobom)
- 40,2 % odsetek uczniów uznających alkohol za łatwy do zdobycia (co odpowiada 820 osobom)
- 26,6 % odsetek uczniów uznających alkohol za mało szkodliwy, nieszkodliwy lub wykazujących brak wiedzy w tym zakresie (co odpowiada 543 osobom)

-Problem narkotykowy

- 4,2 % uczniów kiedykolwiek zażywało środki psychoaktywne (co odpowiada 86 osobom)
- 0,9 % uczniów zażywało środki psychoaktywne regularnie – przynajmniej raz w tygodniu (co odpowiada 18 osobom)
- 18,1 % badanych zażywało środki psychoaktywne po raz pierwszy mając wówczas mniej niż 10 lat (co odpowiada 15 osobom)
- 16,7 % odsetek uczniów, którzy zażywali środki psychoaktywne więcej niż 4 razy w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie (co odpowiada 14 osobom)
- 14,3 % odsetek uczniów uznających narkotyki za łatwe do zdobycia (co odpowiada 292 osobom)
- 51,8 % odsetek uczniów, którzy zażywali marihuanę (co odpowiada 44 osobom)
- 16,3 % odsetek uczniów uznających dopalacze za łatwe do zdobycia (co odpowiada 333 osobom)
- 1,5 % odsetek uczniów będących świadkiem bardzo często lub często jak ktoś z ich rodziny zażywał narkotyki lub dopalacz (co odpowiada 31 osobom)

- Problem przemocy

- 71,9 % odsetek respondentów, którzy doświadczają przemocy psychicznej (co odpowiada 420 osobom)
- 66,5 % uczniów doświadczło przemocy ze strony rówieśników (co odpowiada 391 osobom)
- 21 % uczniów zastosowało przemoc wobec innych osób (co odpowiada 429 osobom)
- 61,6 % respondentów zadeklarowało występowanie w swojej szkole przemocy między uczniami (co odpowiada 1258 osobom)
- 17,3% ankietowanych doświadczło problemu cyberprzemocy (co odpowiada 353 osobom)
- 6,7 % uczniów przyznało się do stosowania cyberprzemocy wobec innych osób (co odpowiada 137 osobom)

- Działania profilaktyczne

- 52,1 % uczniów nie brało udziału w zajęciach profilaktycznych na temat przemocy (co odpowiada 1064 osobom)
- 48 % uczniów nie brało udziału w zajęciach profilaktycznych na temat zdrowia psychicznego (co odpowiada 979 osobom)
- 50,2 % badanych nie uczestniczyło w zajęciach profilaktycznych z zakresu uzależnień (co odpowiada 1025 osobom)
- 36,1 % badanych nie uczestniczyło w zajęciach dotyczących bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu (co odpowiada 737 osobom)

-Uzależnienia behawioralne

- 97,9 % uczniów korzysta z urządzeń elektronicznych (co odpowiada 1999 osobom)
- 25,1 % badanych spędza czas na korzystaniu z urządzeń elektronicznych, znaczne ilości czasu tj. powyżej 5 godzin w ciągu dnia (co odpowiada 512 osobom)
- 76,8 % uczniów wykorzystuje urządzenia elektroniczne do kontaktowania się ze znajomymi (co odpowiada 1524 osobom)
- 30,4 % odsetek uczniów deklarujących granie lub obstawianie gier na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy (co odpowiada 621 osobom)
- 62,5 % odsetek uczniów, którzy grali w zdrapki (co odpowiada 384 osobom)
- 29,3 % odsetek uczniów, którzy grali w Lotto (co odpowiada 180 osobom)

-Zdrowie psychiczne

- 57,4 % odsetek uczniów, u których w okresie 12 miesięcy utrzymywało się obniżenie nastroju (co odpowiada 1172 osobom)
- 48,9 % odsetek uczniów, u których w okresie 12 miesięcy utrzymywało się osłabienie koncentracji (co odpowiada 998 osobom)
- 15,5 % odsetek uczniów, u których w okresie 12 miesięcy utrzymywały się myśli samobójcze (co odpowiada 316 osobom)
- 10,9 % badanych uczniów podejmowało się czynów autoagresywnych (co odpowiada 222 osobom)

- Relacje

- 33 % odsetek zadowolonych uczniów z relacji z nauczycielami (co odpowiada 674 osobom)
- 8 % odsetek niezadowolonych uczniów z relacji z nauczycielami (co odpowiada 163 osobom)
- 35,4 % odsetek zadowolonych uczniów z relacji z rówieśnikami (co odpowiada 723 osobom)
- 3,4 % odsetek niezadowolonych uczniów z relacji z rówieśnikami (co odpowiada 69 osobom)
- 30,3 % odsetek zadowolonych uczniów z relacji ze swoimi rodzicami (co odpowiada 619 osobom)
- 2,9 % odsetek niezadowolonych uczniów z relacji ze swoimi rodzicami (co odpowiada 59 osobom)

Uczniowie szkół ponadpodstawowych

W badaniu diagnozującym wzięło udział 1611 uczniów szkół ponadpodstawowych. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć:

- kobiety (57,1 %)
- mężczyźni (42,9 %)

Analiza struktury badanej grupy pod względem wieku:

- 14-15 lat (27,3 %)
- 16-17 lat (55,3 %)
- 18 lat i więcej (17,4 %)

Analiza osiągniętych wyników w nauce respondentów:

- bardzo dobrze (12,6 %)
- dobrze (37,7 %)
- ani dobrze ani źle (39,5 %)
- źle (6,6 %)
- bardzo źle (3,6 %)

Poniżej podano analizę badanej grupy pod względem klas szkoły ponadpodstawowej:

- kl. I (27,6 %)
- kl. II (34,4 %)
- kl. III (38,0 %)

Analizie poddano również sytuację materialną badanej grupy, którą określono:

- pozytywnie (49,1 % - dobrze, 30,2 % - bardzo dobrze)
- ani dobrą ani złą (17,0 %)
- negatywnie (2,2 % - źle, 1,6 % - bardzo źle).

Kolejną analizowaną daną była aktualna sytuacja rodzinna biorących udział w badaniu, która przedstawia się następująco:

- rodzina pełna (70,6 %)
- rodzice rozwiedli się lub są w separacji (14,8 %)
- jeden z rodziców przebywa aktualnie za granicą (7,3 %)
- jeden z rodziców nie żyje (4,4 %)
- inna (2,9 %)

- Problem alkoholowy

- 55,2 % uczestników badania jest po inicjacji alkoholowej (co odpowiada 889 osobom)
- 42,3 % uczniów piło alkohol więcej niż jednokrotnie (co odpowiada 681 osobom)
- 3,9 % uczniów pije alkohol regularnie -przynajmniej raz w tygodniu (co odpowiada 63 osobom)
- 9,7 % badanych spożywało alkohol po raz pierwszy mając wówczas mniej niż 10 lat (co odpowiada 84 osobom)
- 12,9 % odsetek uczniów pili alkohol więcej niż 4 razy w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie (5-7 razy-6,1 %; więcej niż 7 razy 6,8 %)- (co odpowiada 114 osobom)
- 22,1 % odsetek uczniów, którzy bardzo często lub często byli świadkami, jak ich rówieśnicy piją alkohol (co odpowiada 356 osobom)
- 16,9 % odsetek uczniów, którzy bardzo często lub często byli świadkami, jak ich rówieśnicy się upijają (co odpowiada 272 osobom)
- 17,8 % odsetek uczniów będących świadkiem bardzo często lub często, jak ktoś z ich rodziny pił alkohol (co odpowiada 287 osobom)

- 4,9 % odsetek uczniów będących świadkiem bardzo często lub często, jak ktoś z ich rodziny był pijany (co odpowiada 79 osobom)
- 53 % odsetek uczniów uznających alkohol za łatwy do zdobycia (co odpowiada 853 osobom)
- 39,4 % odsetek uczniów uznających alkohol za mało szkodliwy, nieszkodliwy lub wykazujących brak wiedzy w tym zakresie (co odpowiada 638 osobom)

-Problem narkotykowy

- 15,3 % uczniów kiedykolwiek zażywało środki psychoaktywne (co odpowiada 246 osobom)
- 2,1 % uczniów zażywało środki psychoaktywne regularnie – przynajmniej raz w tygodniu (co odpowiada 34 osobom)
- 12,6 % badanych zażywało środki psychoaktywne po raz pierwszy mając wówczas mniej niż 10 lat (co odpowiada 30 osobom)
- 15 % odsetek uczniów, którzy zażywali środki psychoaktywne więcej niż 4 razy w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie (co odpowiada 36 osobom)
- 20,5 % odsetek uczniów uznających narkotyki za łatwe do zdobycia (co odpowiada 330 osobom)
- 55,7 % odsetek uczniów, którzy zażywali marihuanę (co odpowiada 132 osobom)
- 16,1 % odsetek uczniów uznających dopalacze za łatwe do zdobycia (co odpowiada 259 osobom)
- 4 % odsetek uczniów będących świadkiem bardzo często lub często jak ktoś z ich rodziny zażywał narkotyki lub dopalacz (co odpowiada 64 osobom)
- 6,1 % odsetek uczniów będących świadkiem bardzo często lub często jak ktoś z rówieśników zażywał narkotyki lub dopalacz (co odpowiada 92 osobom)

- Problem przemocy

- 68,3 % odsetek respondentów, którzy doświadczają przemocy psychicznej (co odpowiada 263 osobom)
- 58,0 % uczniów doświadczyło przemocy ze strony rówieśników (co odpowiada 224 osobom)
- 17,4 % uczniów zastosowało przemoc wobec innych osób (co odpowiada 280 osobom)

- 61,6 % respondentów zadeklarowało występowanie w swojej szkole przemocy między uczniami (co odpowiada 992 osobom)
- 14,5 % ankietowanych doświadczyło problemu cyberprzemocy (co odpowiada 234 osobom)
- 8,9 % uczniów przyznało się do stosowania cyberprzemocy wobec innych osób (co odpowiada 143 osobom)

- Działania profilaktyczne

- 49,6 % uczniów nie brało udziału w zajęciach profilaktycznych na temat przemocy (co odpowiada 799 osobom)
- 46,1 % uczniów nie brało udziału w zajęciach profilaktycznych na temat zdrowia psychicznego (co odpowiada 743 osobom)
- 43,8 % badanych nie uczestniczyło w zajęciach profilaktycznych z zakresu uzależnień (co odpowiada 706 osobom)
- 44,6 % badanych nie uczestniczyło w zajęciach dotyczących bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu (co odpowiada 718 osobom)

-Uzależnienia behawioralne

- 97,4 % uczniów korzysta z urządzeń elektronicznych (co odpowiada 1569 osobom)
- 37,3 % badanych spędza czas na korzystaniu z urządzeń elektronicznych, znaczne ilości czasu tj. powyżej 5 godzin w ciągu dnia (co odpowiada 601 osobom)
- 72,5 % uczniów wykorzystuje urządzenia elektroniczne do kontaktowania się ze znajomymi (co odpowiada 1132 osobom)
- 42,9 % odsetek uczniów deklarujących granie lub obstawianie gier na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy (co odpowiada 691 osobom)
- 40,8 % odsetek uczniów, którzy grali w zdraпки (co odpowiada 276 osobom)
- 43,7 % odsetek uczniów, którzy grali w zakładach bukmacherskich (co odpowiada 296 osobom)

-Zdrowie psychiczne

- 55,4 % odsetek uczniów, u których w okresie 12 miesięcy utrzymywało się obniżenie nastroju (co odpowiada 892 osobom)

- 51,8 % odsetek uczniów, u których w okresie 12 miesięcy utrzymywało się osłabienie koncentracji (co odpowiada 834 osobom)
- 15,9 % odsetek uczniów, u których w okresie 12 miesięcy utrzymywały się myśli samobójcze (co odpowiada 256 osobom)
- 12,7 % badanych uczniów podejmowało się czynów autoagresywnych (co odpowiada 205 osobom)

- Relacje

- 39,9 % odsetek zadowolonych uczniów z relacji z nauczycielami (co odpowiada 643 osobom)
- 10,5 % odsetek niezadowolonych uczniów z relacji z nauczycielami (co odpowiada 169 osobom)
- 38,4 % odsetek zadowolonych uczniów z relacji z rówieśnikami (co odpowiada 619 osobom)
- 6,3 % odsetek niezadowolonych uczniów z relacji z rówieśnikami (co odpowiada 101 osobom)
- 35,1 % odsetek zadowolonych uczniów z relacji ze swoimi rodzicami (co odpowiada 565 osobom)
- 6,9 % odsetek niezadowolonych uczniów z relacji ze swoimi rodzicami (co odpowiada 111 osobom)

Grono pedagogiczne

W badaniu wzięło udział 267 nauczycieli. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć:

- kobiety (88,4%)
- mężczyźni (11,6%)

Analiza struktury badanej grupy pod względem wieku:

- do 25 lat (0,4%)
- 26-35 lat (10,5%)
- 36-45 lat (25,5%)
- 46-55 lat (42,7%)
- 56-65 lat (18,0%)
- powyżej 65 lat (3,0%)

Analiza pod względem stażu pracy w szkole:

- mniej niż 1 rok- (0,4%)
- 1-5 lat - (8,6%)

- 6-10 lat- (21,7%)
- 11-20 lat- (26,2%)
- Powyżej 21 lat- (43,1%)

-Problem alkoholowy

- 3% odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem picie alkoholu przez uczniów to bardzo częsty lub częsty problem (co odpowiada 8 osobom)
- 31,1 % odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem picie alkoholu przez uczniów to problem, który nie występuje (co odpowiada 83 osobom)
- 13,1 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy uważają, że uczniowie biorą alkohol od rodziców bez ich wiedzy (co odpowiada 35 osobom)
- 15,0 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy uważają, że uczniowie kupują alkohol samodzielnie (co odpowiada 40 osobom)
- 47,2 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy wskazali, że uczniowie nigdy nie zgłaszają potrzeb rozmowy na temat uzależnień np. w rodzinie (co odpowiada 126 osobom)
- 22,1 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy wskazali, iż rodzice uczniów nadużywają alkoholu (co odpowiada 59 osobom)
- 82,4 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy w sytuacji, kiedy uczeń byłby pod wpływem środków odurzających wezwałby rodziców (co odpowiada 220 osobom)
- 1,5 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy w sytuacji, kiedy uczeń byłby pod wpływem środków odurzających poprosiłby go o opuszczenie szkoły (co odpowiada 4 osobom)

-Problem narkotyków i dopalaczy

- 2,6 % odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem zażywanie dopalaczy przez uczniów to bardzo częsty lub częsty problem (co odpowiada 7 osobom)
- 26,2 % odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem zażywanie dopalaczy przez uczniów to problem, który nie występuje (co odpowiada 70 osobom)
- 1,2 % odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem zażywanie narkotyków przez uczniów to bardzo czysty lub częsty problem (co odpowiada 3 osobom)
- 30,3 % odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem zażywanie narkotyków przez uczniów to problem, który nie występuje (co odpowiada 81 osobom)

- 6,4 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy uważają, że uczniowie kupują dopalacze samodzielnie (co odpowiada 17 osobom)
- 6,7 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy uważają, że uczniowie kupują narkotyki samodzielnie (co odpowiada 18 osobom)
- 70,8 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy uważają, że najczęstszym powodem spożywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych przez uczniów jest chęć zaimponowania w towarzystwie (co odpowiada 189 osobom)

-Cyberprzemoc

- 88,0 % odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem używanie urządzeń elektronicznych przez uczniów w szkole stanowi istotny problem (co odpowiada 235 osobom)
- 2,6 % odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem używanie telefonu komórkowego, urządzeń elektronicznych na lekcji przez uczniów to problem, który nigdy nie występuje (co odpowiada 7 osobom)
- 73,1 % odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem używanie telefonu komórkowego, urządzeń elektronicznych na lekcji przez uczniów to problem, który nigdy nie występuje (co odpowiada 195 osobom)

-Przemoc

- 86,1% odsetek pedagogów szkolnych, którzy zaprowadziliby ucznia do psychologa/ pedagoga szkolnego, gdyby dostrzegli ślady przemocy u ucznia (co odpowiada 230 osobom)
- 20,2 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy obserwowaliby ucznia i czekał na dalszy rozwój sytuacji, gdyby dostrzegli ślady przemocy u ucznia (co odpowiada 54 osobom)
- 73,2 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy zaobserwowali przemoc psychiczną wśród rówieśników jako problem, który istnieje najczęściej (co odpowiada 195 osobom)
- 90,0 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy zaobserwowali przemoc psychiczną w rodzinie jako problem, który istnieje najczęściej (co odpowiada 36 osobom)- N=40
- 15,3 % odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem w rodzinach uczniów występuje przemoc (co odpowiada 41 osobom)

- 19,8 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy ocenili poziom natężenia problemu przemocy rówieśniczej w szkołach jako duży lub bardzo duży (co odpowiada 53 osobom)
- 34,9 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy ocenili poziom natężenia problemu przemocy rówieśniczej w szkołach jako mały lub bardzo mały (co odpowiada 93 osobom)

-Zdrowie psychiczne

- 66,3% odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem konflikty z rówieśnikami mają największy wpływ na podejmowanie przez młodzież prób samobójczych (co odpowiada 177 osobom)
- 55,4 % odsetek pedagogów szkolnych, których zdaniem konflikty z rodzicami mają również duży wpływ na podejmowanie przez młodzież prób samobójczych (co odpowiada 148 osobom)

- Działania profilaktyczne

- 61,8 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy odpowiedzieli, że w ich szkołach powinny być prowadzone lekcje wychowawcze dotyczące uzależnień i asertywności (co odpowiada 165 osobom)
- 61,8 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy odpowiedzieli, że w ich szkołach powinny być prowadzone zajęcia dotyczące profilaktyki uzależnień (co odpowiada 165 osobom)
- 13,5 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy odpowiedzieli, że w ich szkołach przeprowadzane są programy rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (co odpowiada 36 osobom)
- 64,4 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy odpowiedzieli, że w ich szkołach należałoby zwiększyć dostępność wsparcia specjalistycznego, np. pedagoga, psychologa (co odpowiada 172 osobom)
- 4,1 % odsetek pedagogów szkolnych, którzy uważają, że zasoby na terenie Gminy wspierające osoby uzależnione oraz borykające się z problemem przemocy są wystarczające (co odpowiada 11 osobom)

1.3 Kierunki działań w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień

Analiza zagadnień diagnozy problemów uzależnień i przemocy w rodzinie przeprowadzona na terenie Gminy Piaseczno wskazuje niezbędne kierunki działań w zakresie rozwiązywania tych problemów:

- ograniczenie dostępności napojów alkoholowych na terenie Gminy, zwłaszcza w przypadku dzieci i młodzieży,
- włączenie się w lokalne oraz ponadlokalne kampanie profilaktyczne,
- realizowanie programów profilaktycznych koncentrujących się na zagadnieniach dotyczących m.in. eliminowania lub redukcji wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, rozwijaniem postaw prozdrowotnych oraz promowaniem pozytywnych wzorców osobowościowych ze szczególnym uwzględnieniem programów o udowodnionej skuteczności, rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- rozwój i stałe zwiększenie dostępności do poradnictwa, terapii i rehabilitacji społeczno – zawodowej osób zmagających się z problemem uzależnienia od alkoholu, osób współuzależnionych oraz osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików (DDA),
- podnoszenie kompetencji osób i instytucji działających w obszarze uzależnienia od alkoholu, poprzez organizowanie szkoleń i kursów,
- prowadzenie działalności edukacyjnej i szkoleniowej dla sprzedawców z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu,
- promowanie wśród społeczności lokalnej zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- prowadzenie akcji informacyjnej mającej na celu podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie przemocy w rodzinie, a także motywowanie do przełamywania tzw. „zmowy milczenia” w środowisku rodzinnym i sąsiedzkim,
- promowanie w placówkach oświatowych, opiekuńczo – wychowawczych oraz wsparcia dziennego postaw wolnych od przemocy rówieśniczej,
- upowszechnianie informacji o dostępnych miejscach w środowisku lokalnym, w których świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa osobom dotkniętym przemocą,
- zacieśnianie współpracy z przedstawicielami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wymiaru sprawiedliwości, poprzez prowadzenie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń,

- realizowanie procedury „Niebieskie Karty” oraz organizowanie i finansowanie szkoleń dla podmiotów biorących w niej udział, dotyczących obowiązujących procedur i zasad podejmowania interwencji,
- prowadzenie strategii profilaktycznych w zakresie uzależnień behawioralnych, poprzez rozwijanie umiejętności psychospołecznych dzieci oraz kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów,
- tworzenie rozwoju alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży na terenie Gminy,
- zwiększanie kompetencji zawodowych w szczególności pedagogów oraz psychologów szkolnych, w zakresie rozpoznawania i udzielania wsparcia w przypadku wystąpienia problemu uzależnień behawioralnych,
- poszerzenie istniejącej oferty miejsc udzielających pomocy i wsparcia o poradnictwo w zakresie uzależnień behawioralnych, a także proponowanie terapii w placówkach specjalistycznych,
- uwrażliwianie społeczności lokalnej na temat ryzyka jakie niosą za sobą uzależnienia behawioralne poprzez dostarczanie i udostępnianie rzetelnych informacji,
- rozwijanie systemu pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dla dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży,
- stwarzanie warunków do integracji rodzin z terenu Gminy,
- zagwarantowanie uczniom możliwości korzystania w szkole z pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

2. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii skierowany jest do wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Piaseczno, którzy spotykają się z problemem: nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych z konsekwencjami ich zażywania, przemocy w rodzinie, a także z problemem uzależnienia behawioralnego oraz do wszystkich zainteresowanych tą problematyką. Program kierowany jest w szczególności do:

- dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocą w rodzinie,
- rodziców i nauczycieli,

- osób dorosłych zagrożonych lub uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych,
- osób współuzależnionych,
- osób zawodowo zajmujących się problematyką alkoholową i narkotykową, uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocą w rodzinie,
- osób uzależnionych po ukończeniu terapii,
- rodzin doświadczających przemocy,
- jednostek lub grup zwiększonego ryzyka.

Program realizowany jest poprzez działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

3. INSTYTUCJE I ORGANIZACJE, KTÓRE PODEJMUJĄ WSPÓLPRACĘ W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich (zespół kuratorski),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Organizacje pozarządowe,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

4. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Program realizowany będzie w oparciu o następujące ustawy:

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. 2023 poz. 2151 ze zm.).
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673).

- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1939 ze zm.).
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 r. (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 49).
- Ustawa o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 r. (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 450 ze zm.).
- Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (tj. Dz. U z 2024 r. poz. 1670 ze zm.).
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 28 marca 1990 r. (tj. Dz. U. z 2025 r, poz. 1153)
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z 24 kwietnia 2003 r. (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338)
- Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483)
- Ustawa Prawo zamówień publicznych z dnia 11 września 2019 r. (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.)

5. CELE

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie występowania problemów społecznych będących skutkiem nadużywania alkoholu, uzależnienia od środków psychoaktywnych, przemocy w rodzinie oraz uzależnienia behawioralnego. Ważnym aspektem jest podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Piaseczno (w szczególności dzieci i młodzieży) na temat szkodliwości stosowania różnych używek. Istotnym elementem jest również ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego będących następstwem spożywania alkoholu, substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

Realizacja tego celu pozwoli na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zrównoważy rozwój w sferze społecznej. Problem nadmiernego spożywania alkoholu jest niebezpiecznym zjawiskiem społecznym, który dotyka wszystkie grupy społeczne, niezależnie od pochodzenia, statusu czy sytuacji ekonomicznej. Dlatego oddziaływania profilaktyczne powinny być realizowane we wszystkich sferach życia społecznego.

Badania naukowe na temat czynników ryzyka związanego z piciem alkoholu przez młodzież oraz środków zapobiegawczych stosowanych w tym zakresie wykazały, że jednym z najważniejszych czynników chroniących młodych ludzi przed szkodami wynikającymi

z picia alkoholu są pozytywne wzorce rodzinne oraz silna więź z rodzicami. Sposób wychowania i praktyki rodzicielskie mają istotne znaczenie dla prawidłowego rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego dziecka. Zaniedbania ze strony najbliższej rodziny często skutkują prowadzeniem niezdrowego stylu życia, problemami alkoholowymi, narkotykowymi oraz stosowaniem przemocy.

Jednym z najistotniejszych warunków skuteczności oddziaływań profilaktycznych i czynników chroniących przed wystąpieniem zachowań ryzykownych jest kształtowanie prozdrowotnych postaw oraz budowa pozytywnych więzi rodzinnych i społecznych. Dlatego istotnym elementem programów realizowanych w Gminie Piaseczno, ściśle zintegrowanym z treścią przekazów edukacyjnych dla młodzieży, stały się także działania na rzecz środowiska i rodziny, w tym rodziny pozostającej w kryzysie (prowadzenie placówek wsparcia dziennego, prowadzenie Gminnego Punktu Konsultacyjnego, organizacja aktywnego i bezpiecznego czasu wolnego podczas wakacji połączona z prowadzeniem zajęć z elementami profilaktyki uzależnień).

Cel zostanie osiągnięty poprzez podjęcie skoordynowanych działań w obszarze profilaktyki realizowanej na trzech poziomach profilaktyki (uniwersalna, selektywna, wskazująca), będącej jednym z szeregu działań służących ochronie zdrowia.

Cele szczegółowe:

- rozpoznanie środowiska miejsko – gminnego w kierunku obecności problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie,
- analiza i ewaluacja danych z ankiet w celu pozyskiwania informacji o uzależnieniach i przemocy w rodzinie na terenie Gminy Piaseczno,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym i przemocy w rodzinie,
- wspierania działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmocnienie czynników chroniących przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i przemocy w rodzinie.
- solidne przygotowanie fachowej kadry pomocniczej dla osób uzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie,

- udzielanie osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz dotkniętym przemocą w rodzinie wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną,
- utrzymanie stale działającej placówki koordynującej prace na rzecz pomocy osobom uzależnionym i dotkniętym przemocą w rodzinie,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego mającymi wpływ na pomoc osobom uzależnionym oraz dotkniętym przemocą w rodzinie,
- kontrola prawidłowości przestrzegania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- koordynacja działań GKRPA z wytycznymi KCPU oraz Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. TERMIN REALIZACJI ZADAŃ I ICH WDRAŻANIE

Realizacja zadań objętych Gminnym Programem Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Piaseczno została zaplanowana od stycznia 2026 roku do grudnia 2028 roku. Zadania mają charakter długoterminowy i stanowią kontynuację zadań z lat ubiegłych oraz są oparte o diagnozę przeprowadzoną w roku 2025. Proces wdrażania Gminnego Programu polega przede wszystkim na systematycznej i konsekwentnej realizacji ujętych w nim zadań.

7. POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

Powiązanie Gminnego Programu z przepisami aktów prawnych dotyczy głównie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowego Programu Zdrowia. Realizacja zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia nakłada na samorzady szczegółowe regulacje w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Szczegóły realizacji ujęte są w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów

alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
2. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
3. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
4. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych, zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
5. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii należą:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniami,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie psychologicznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Powyższe zadania realizowane są w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii uchwalanego przez Radę Miejską w Piasecznie.

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe z budżetu Gminy Piaseczno, stanowiące dochody z tytułu opłat za wydanie lub korzystanie z zezwoleń na sprzedaż, podawanie i sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Finansowanie częściowo odbywa się także ze środków własnych organizacji pozarządowych i innych instytucji biorących udział w konkurach ofert. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazany na realizację programu i zgodnie z art. 18² ww. ustawy środki te nie mogą być przekazane na inne cele.

Należy pamiętać, że przy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gmina zobowiązana jest do przestrzegania ustawowego wymogu, aby każde zadanie miało rzeczywisty związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

9. ZADANIA DO REALIZACJI

1. Diagnoza stanu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- a) Opracowanie raportu dotyczącego problemów uzależnień i stosowania przemocy w rodzinie umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej, naprawczej;
- b) Pozyskiwanie i analiza (na podstawie ankiet) danych różnych instytucji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i zapobiegania przemocy w rodzinie.

2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz dotkniętych przemocą w rodzinie

- a) rozpatrywanie i kierowanie do Sądu wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia wobec osób uzależnionych,
- b) występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- c) zlecanie sporządzania opinii przez biegłych sądowych (psycholog i psychiatra),
- d) dofinansowanie do szkoleń kadry medycznej, terapeutów i pracowników GPK w celu podnoszenia kwalifikacji i wprowadzania nowych programów edukacyjno – profilaktycznych i terapeutycznych,
- e) finansowanie zajęć dla osób uzależnionych w zakresie: treningu zapobiegania nawrotom nałogu, treningu konstruktywnego porozumiewania się, warsztatów umiejętności radzenia sobie ze stresem i złością, treningu interdyscyplinarnego, treningu asertywnych zachowań abstynenckich, treningu konstruktywnego pozbywania się poczucia winy i wstydu, KIS lub inne podmioty działające na rzecz integracji społecznej,
- f) finansowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych,
- g) prowadzenie zajęć po terapii i realizacja programów interwencyjno – motywujących,
- h) współpraca, finansowanie i dofinansowanie podmiotów realizujących zadania z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w tym wspieranie działalności leczniczej osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

3. Udzielanie pomocy psychologiczno – społecznej i prawnej rodzinom z problemem alkoholowym oraz rodzinom dotkniętym przemocą

- a) rozszerzenie współpracy GKRPA z grupami zawodowymi, instytucjami zajmującymi się problemami uzależnień w zakresie interwencji prawno-administracyjnej wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych,

- b) finansowanie działalności placówek realizujących programy opiekuńczo – wychowawcze i socjoterapeutyczne w tym dożywianie dzieci objętych tymi programami,
- c) organizacja i doposażenie obiektów przeznaczonych na potrzeby realizacji zadań programu profilaktycznego,
- d) szkolenia, kursy dla pracowników M-GOPS, poradni odwykowej, Zespołu Interdyscyplinarnego, nauczycieli, pedagogów, pielęgniarek szkolnych, Policji, pracowników Gminnego Punktu Konsultacyjnego w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku uzależnień a także z zakresu profilaktyki i promocji zdrowego stylu życia,
- e) prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych – finansowanie jego działalności,
- f) finansowanie i dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocy w rodzinie,
- g) prowadzenie środowiskowych działań na rzecz dzieci i młodzieży zagrożonych demoralizacją w obszarze uzależnień,
- h) współfinansowanie Klubu Integracji Społecznej,

4. Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych na rzecz środowiska lokalnego

- a) programy profilaktyczne prowadzone w przedszkolach, szkołach podstawowych, szkołach ponadpodstawowych i różnych organizacjach młodzieżowych,
- b) realizacja programów wspierających proces zdrowienia osób uzależnionych,
- c) szkolenia dla instruktorów i realizatorów programów profilaktycznych,
- d) szkolenia dla członków GKRPA oraz osób odpowiedzialnych za realizację programu w tym finansowanie transportu na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej,
- e) promowanie projektów dotyczących wiedzy z dziedziny problemów uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez finansowanie szkoleń i zakupu fachowej literatury,
- f) zajęcia edukacyjne i profilaktyczne dla rodziców, dzieci, młodzieży, rad pedagogicznych, nauczycieli a także pozostałych pracowników placówek szkolno – wychowawczych,

- g) promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez: współfinansowanie gminnych imprez i programów sportowo – rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów,
- h) organizowanie i współfinansowanie konkursów poświęconych profilaktyce uzależnień promujących zdrowy styl życia oraz pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych,
- i) zakup materiałów niezbędnych do wdrażania programów profilaktycznych,
- j) udział i przeprowadzanie ogólnopolskich, lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych na tematy związane z profilaktyką alkoholową i przeciwdziałaniem narkomanii.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami

- a) powierzanie realizacji zadań organizacjom pozarządowym zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- b) współpraca ze związkami wyznaniowymi i Kościołem Katolickim,
- c) wsparcie organizacji samopomocowych.

6. Ustalenie zasad funkcjonowania kontroli lokalnego rynku alkoholowego

- a) realizacja Uchwały Rady Miejskiej Nr 156/IX/2011 w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Piaseczno miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych Uchwały nr 1529/L/2018 (Dz. U. z dnia 10.09.2018 r. poz. 8594) w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Piaseczno,
- b) wydawanie opinii na temat zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z Uchwałami Rady Miejskiej w Piasecznie Nr 156/IX/2011 w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz Uchwałą Nr1529/L/2018 (Dz. U. z dnia 10.09.2018 r. poz. 8594) w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Piaseczno,

- c) realizacja Uchwały Rady Miejskiej nr 54/V/2003 w sprawie zakazu wprowadzania sprzedaży, podawania oraz spożywania napojów alkoholowych w określonych miejscach.

7. Przewodniczącemu i członkom GKRPA zwanym dalej „komisją” za udział w jej pracach przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie wg. wyliczenia:

- a) za udział w posiedzeniu GKRPA – 250,00 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt złotych 00/100) brutto za każde posiedzenie,
- b) pracującym w zespołach:
- do oględzin i kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych – 100,00 zł (słownie: sto złotych) brutto za każdy punkt sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
 - ds. uzależnionych, współuzależnionych oraz przemocy w rodzinie – 200,00 zł (dwieście złotych 00/100) brutto za każde posiedzenie,
- c) za występowanie przed sądem – 200,00 zł (dwieście złotych 00/100) brutto za każde posiedzenie.
- d) za sporządzanie apelacji od postanowień sądu – 200,00 zł (dwieście złotych 00/100) brutto za każdą apelację,
- f) zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie za pracę Przewodniczącego lub członka Komisji nie może wynosić więcej niż 900,00 zł (słownie: dziewięćset złotych 00/100) brutto.

8. Program jest realizowany przez Wydział Spraw Społecznych.

UZASADNIENIE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na gminę obowiązek realizowania zadań związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii, a od 2022 r. także uzależnień behawioralnych prowadzonych w postaci gminnego programu profilaktyki. Program na lata 2026-2028 będzie realizowany przez Wydział Spraw Społecznych przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, placówek oświatowych z terenu Gminy Piaseczno, organizacji pozarządowych i innych instytucji poprzez:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz dotkniętych przemocą w rodzinie.
2. Udzielanie pomocy psychologiczno - społecznej i prawnej rodzinom z problemem alkoholowym, behawioralnym, narkotykowym oraz rodzinom dotkniętym przemocą.
3. Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.
5. Ustalanie zasad funkcjonowania lokalnego rynku alkoholowego.